

Mezőgazdasági támogatások számviteli elszámolása

Budapest, 2018.11.30.

Dr. Francsovics István

drfrancsovics@gmail.com

Jogszabályi háttér

- 2000. évi C. törvény (számviteli törvény)
- 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól

Mg. támogatások csoportosítása számviteli szempontból

- 1. Fejlesztési célra visszafizetési kötelezettség nélkül kapott támogatások
- 2. A költségek (a ráfordítások) ellentételezésére visszafizetési kötelezettség nélkül megkapott, illetve igényelt (járó) támogatások

Fejlesztési célú támogatások

- Főszabály: Szvt:
- 77. § (4) Egyéb bevételként kell elszámolni, de halasztott bevételként időbelileg el kell határolni:
- b) fejlesztési célra - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett támogatás, véglegesen átvett pénzeszközök összegét;
- 45. § (1) A passzív időbeli elhatárolások között halasztott bevételként kell kimutatni az egyéb bevételként vagy a pénzügyi műveletek bevételeként elszámolt
- a) fejlesztési célra - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett támogatás véglegesen átvett pénzeszköz összegét,

Fejlesztési célú támogatások 2.

- (2) A támogatásonként kimutatott halasztott bevételt a fejlesztés során megvalósított eszköz 47-51. § szerint meghatározott bekerülési értékének, illetve bekerülési értéke arányos részének költségkénti, illetve ráfordításkénti elszámolásakor kell megszüntetni. Meg kell szüntetni a fejlesztési támogatás miatt kimutatott halasztott bevételt a támogatás visszafizetésekor is.

Fejlesztési célú támogatások 3.

- Főszabály alóli kivétel: EMVA-társfinanszírozott támogatások
- 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet 20. § (1):
- Az igénybe vett beruházási támogatás összegét kettős könyvvezetésre kötelezett ügyfeleknek tőketartalékba (lekötött tartalékba) kell helyezni, nem kettős könyvvezetésre kötelezett ügyfeleknek az egyéb bevételek között kell elszámolni saját könyvelésükben.

Fejlesztési célú támogatások 4.

- Kivétel kezelése a számviteli törvényben:
- 36. § (1) A tőketartalék növekedéseként kell kimutatni:
 - f) a pénzmozgással, illetve az eszközmozgással egyidejűleg a jogszabály alapján tőketartalékba helyezett pénzeszközöket, átvett eszközök értékét.
- (2) A tőketartalék csökkenéseként kell kimutatni:
 - d) a tőketartalék lekötött tartalékba átvezetett összegét,

Költségek, ráfordítások ellentételezésére kapott támogatások 1.

- Főszabály:
- 77. § (1) Egyéb bevételek az olyan, az értékesítés nettó árbevételének részét nem képező bevételek, amelyek a rendszeres tevékenység (üzletmenet) során keletkeznek, és nem minősülnek pénzügyi műveletek bevételeinek.

Költségek, ráfordítások ellentételezésére kapott támogatások 2.

- 77. §. (2) Az egyéb bevételek között kell elszámolni:
- d) a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére - visszafizetési kötelezettség nélkül - belföldi vagy külföldi gazdálkodótól, illetve természetes személytől, valamint államközi szerződés vagy egyéb szerződés alapján külföldi szervezettől kapott támogatás, juttatás összegét, ha az a tárgyévhez vagy a tárgyévet megelőző üzleti év(ek)hez kapcsolódik és azt a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg rendezték. Az egyéb bevételkénti elszámolásnak nem feltétele a mérlegkészítés időpontjáig történő pénzügyi rendezés, ha külön jogszabály eltérően rendelkezik, illetve a d) pontban foglalt támogatás esetén, ha a támogatási szerződés alapján a mérlegkészítés időpontjáig a támogatással való elszámolás megtörtént. (hatályos 2016.06.16-tól)

Költségek, ráfordítások ellentételezésére kapott támogatások 4.

- 77. §. (3) Az egyéb bevételek között kell kimutatni:
- b) a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére - visszafizetési kötelezettség nélkül - az adóhatóságtól, jogszabály által meghatározott szervezettől megkapott, illetve az üzleti évhez kapcsolódóan a mérlegkészítés időpontjáig - a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően - igényelt (járó) támogatás, juttatás összegét; (hatályos 2006. 01.01-től)
- Példa az adóhatóságról igényelhető támogatásra: mezőgazdasági gép lízingjének kamattámogatása, gázolaj jövedéki adó visszatérítés, stb.
- Példa a jogszabály által meghatározott szervezettől igényelt támogatásra: Államkincstártól igényelt területalapú támogatás

Költségek, ráfordítások ellentételezésére kapott támogatások 3.

- 77. §. (2) bek. d) pontja a mezőgazdasági ágazatban jellemzően a pályázatos támogatásokra vonatkozik.
- 77. §. (3) bek. b) pontja a mezőgazdasági ágazatban jellemzően korábban az MVH-tól, jelenleg az Államkincstártól megkapott támogatásokra vonatkozik.

Számviteli elszámolás feltétele támogatás-fajtánként

- Fejlesztési célú támogatás: pénzügyi rendezés
- Ún. pályázatos támogatás: a mérlegkészítés időpontjáig a támogatással való elszámolás megtörtént.
- Adóhatóságtól, jogszabály által meghatározott szervezettől kapott, igényelt támogatás: a mérlegkészítés időpontjáig a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően igényelték (járó támogatás)

A Sztv. 77.§ (3) bek. b) pontja miatti vita

- Sokan úgy értelmezik, hogy csak a pénzügyileg rendezett támogatás könyvelhető.
- Érdeemes megvizsgálni a kérdést a tételes jogi előírásokon túl a számviteli alapelvek szemszögéből is:

Vonatkozó számviteli alapelvek

- Óvatosság elve: Nem lehet eredményt kimutatni akkor, ha az árbevétel, a bevétel pénzügyi realizálása bizonytalan. A tárgyévi eredmény meghatározása során az értékvesztés elszámolásával, a céltartalék képzésével kell figyelembe venni az előrelátható kockázatot és feltételezhető veszteséget akkor is, ha az az üzleti év mérlegének fordulónapja és a mérlegkészítés időpontja között vált ismertté. Az értékcsökkenéseket, az értékvesztéseket és a céltartalékokat el kell számolni, függetlenül attól, hogy az üzleti év eredménye nyereség vagy veszteség.

Vonatkozó számviteli alapelvek 2.

Az összemérés elve: Az adott időszak eredményének meghatározásakor a tevékenységek adott időszaki teljesítéseinek elismert bevételeit és a bevételeknek megfelelő költségeit (ráfordításait) kell számításba venni, függetlenül a pénzügyi teljesítéstől. A bevételeknek és a költségeknek ahhoz az időszakhoz kell kapcsolódniuk, amikor azok gazdaságilag felmerültek.

2018-as törvényi változás

- Költségek, ráfordítások ellentételezésére kapott támogatás problémaköre: a könyvviteli elszámoláshoz szükséges-e a pénzügyi teljesítés, illetve a határozat?
- NGM álláspontja 2018. 07.25-ig: feltétlenül szükséges.
- Számviteli törvény módosult 2018.07.25-én, az alábbiak szerint:
- 33. §. (7) Aktív időbeli elhatárolásként lehet kimutatni a 77. § (2) bekezdés d) pontja és (3) bekezdés b) pontja szerinti, jogszabályi előíráson, szerződésen, megállapodáson alapuló támogatások várható, még el nem számolt összegét az egyéb bevételekkel szemben, amennyiben a vállalkozó bizonyítani tudja, hogy teljesíteni fogja a támogatáshoz kapcsolódó feltételeket és valószínű, hogy a támogatást meg fogja kapni. Az aktív időbeli elhatárolást a kapott támogatás 77. § (2) bekezdés d) pontja és (3) bekezdés b) pontja szerinti elszámolásakor, illetve a támogatás meghiúsulásakor kell megszüntetni.
- 177. §. (72) bek.: 2018-as üzleti évre is alkalmazható.

Önköltségszámítás

Budapest, 2018.11.30.

Önköltségszámítási szabályzat

- Szvt. 5. §.: (5) A számviteli politika keretében el kell készíteni:
- c) az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatot;
- Nem kell elkészíteni: egyszerűsített beszámolót készítő gazdálkodó, az egyszerűsített éves beszámolót készítő gazdálkodó, továbbá a (7) bekezdésben meghatározott értékhatárt el nem érő gazdálkodó.

Önköltségszámítási szabályzat

(7) Amennyiben az értékesítésnek az eladott áruk beszerzési értékével, a közvetített szolgáltatások értékével csökkentett nettó árbevétele valamely üzleti évben az egymilliárd forintot vagy a költségnemek szerinti költségek együttes összege az ötszázmillió forintot meghaladja, az ezt követő évtől kezdődően a saját előállítású termékek, a végzett szolgáltatások 51. § szerinti önköltségét az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzat szerinti utókalkuláció módszerével kell megállapítani. Ezen kötelezettsége alól a vállalkozó a későbbiek során - a feltételek ismételt teljesülése esetén - sem mentesül.

Önköltségszámítási szabályzat

- Kérdés: egyszerűsített éves beszámoló készítése esetén, ha a költségnemek összege meghaladja az 500 millió Ft-ot, kell-e önköltségszámítási szabályzatot készíteni?
- Válasz: nem kell, alaphangon mentesül, az értékhatár alapján való szabály csak az éves beszámolót készítő gazdálkodóra vonatkozik.
- Szabályzatkészítési kötelezettség alóli mentesülés esetén is kell önköltséget számítani, ha a tárgyévben a gazdálkodó beszámolójában érintett tételek vannak.

Eszközök közvetlen önköltsége

- (1) Az eszköz bekerülési (előállítási) értékének részét képezik azok a költségek, amelyek
 - a) az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerültek,
 - b) az előállítással bizonyíthatóan szoros kapcsolatban voltak, továbbá
 - c) az eszközre (termékre) megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók

Az elvégzett, a nyújtott, a teljesített szolgáltatás bekerülési (előállítási) értéke

- (2) Az elvégzett, a nyújtott, a teljesített szolgáltatás bekerülési (előállítási) értékének részét azok a költségek képezik, amelyek
 - a) a szolgáltatás végzése, nyújtása, teljesítése során közvetlenül felmerültek,
 - b) a szolgáltatás végzésével, nyújtásával, teljesítésével szoros kapcsolatban voltak, továbbá
 - c) a szolgáltatásra megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók

Speciális szabály idegen vállalkozó által végzett beruházás esetén

- Az előállítási költségek között kell elszámolni [és így a bekerülési (előállítási) érték részét képezi] az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz a beruházó által biztosított (az idegen vállalkozó felé nem számlázott) vásárolt anyag bekerülési (beszerzési) értékét, továbbá a saját előállítású termék, nyújtott szolgáltatás közvetlen önköltségét a vásárolt anyag, a saját előállítású termék tényleges beépítésekor, a szolgáltatásnyújtással egyidejűleg.

Önköltség-számításnál nem vehető figyelembe

- Értékesítési költségeket és az előállítással közvetlen kapcsolatba nem hozható igazgatási és egyéb általános költségeket - az eszközértékelés alapjául szolgáló - közvetlen önköltség nem tartalmazhat.
- Forgalmi költség eljárással készített eredménykimutatás esetén egyértelmű, mert a tagolás fentieknek megfelelő:
- 06. Értékesítési, forgalmazási költségek
- 07. Igazgatási költségek
- 08. Egyéb általános költségek
- IV. Értékesítés közvetett költségei (06+07+08)

Összköltség-eljárás esetén

- Értékesítési költségeket és az előállítással közvetlen kapcsolatba nem hozható igazgatási és egyéb általános költségeket - az eszközértékelés alapjául szolgáló - közvetlen önköltség nem tartalmazhat.
- A figyelembe nem vehető költségeket költséghelyre való könyvelésnél külön kell (külön érdemes) könyvelni.
- Kizárólag költségnem-könyvelésnél is biztosítani kell az önköltség-számításnál figyelembe nem vehető költségek elkülönítését, kimutathatóságát.

Közvetlen és közvetett költségek elhatárolása

- Három együttes feltétel: közvetlenül merül fel, szoros kapcsolat, megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatóak.
- Közvetlen felmerülés: az adott költség kizárólag az adott eszköz, szolgáltatás érdekében merül fel. Ha egy bizonyos költség több eszköz, szolgáltatás érdekében merül fel egyidejűleg, de megfelelő mutatók, jellemzők segítségével el lehet különíteni, elszámolható mindegyikre, amelyre megfelel a feltételeknek.
- Példa: egy növénytermelési ágazatvezető irányítja az összes növény termelését és a megtermelt termények raktározását. Az ágazatvezetőre jutó költségekből a növénytermelésre felosztott költségek a növényenkénti közvetlen költség részei, míg a raktározási tevékenységre felosztott költség nem lehet a növények közvetlen költsége.

Közvetett költségek

- Igazgatási költségek: pl. a vállalkozás vezető tisztségviselőjének költségei, jogász stb. költségei.
- De: amennyiben a vezető tisztségviselő egyben közvetlen termelő-, szolgáltató tevékenységet is irányít, meg kell osztani a költségeit igazgatási költségre és termelési közvetlen költségre.
- Értékesítési költségek: pl. reklám, értékesítéshez kapcsolódó szállítás, stb.
- Egyéb általános költségek: pl. munkavédelem, tűzvédelem, adminisztrátor, könyvelő, stb. költségei.
- De: pl. ha a növénytermelési egységben van saját adminisztrátor, aki csak a növénytermelés közvetlen adminisztrálását végzi, az lehet közvetlen költség, és felosztható szükség esetén.

Szoros kapcsolat követelménye

Megfelelő mutatók, jellemzők

- A közvetlen költségek tárgyalásánál leírtak a szoros kapcsolat vizsgálatánál is érvényesek.
- Megfelelő mutatók: az önköltségszámítási szabályzatban (ha van) kell előírni az egyes termékekre, szolgáltatásokra vonatkozó, önköltségszámításnál alkalmazandó mutatókat. A vállalkozásnak ebben szabad keze van, feltétel, hogy a mutató megfelelő legyen, ne esetleges, illetve ne olyan, ami nincs kapcsolatban a termékkel, szolgáltatással. Megfelelő mutató lehet pl. a darabszám, a hektár, a közvetlen költségek aránya, munkabér arányában stb.

Fajlagos önköltség számítása

- Számítás képlete adott termék, szolgáltatás egységére vetítve:
- Közvetlen költségek összesen/adott termék, szolgáltatás mennyisége.
- Jellemző mennyiségi mértékegységek példák: darab, kilogramm, tonna, hektár, stb.
- Ahhoz, hogy önköltséget tudjunk számolni, szükség van az előállított, szolgáltatott dolog mennyiségére.
- Készletek évközi mennyiségi nyilvántartása nem kötelező - önköltségszámításhoz egyéb módon kell a mennyiségeket prezentálni, például analitikus nyilvántartásból.

Számviteli politika mezőgazdasági sajátosságai

- Amennyiben kötelező az utókalkuláció vagy a vállalkozó döntése alapján utókalkulációval állapítja meg a saját termelésű készletek önköltségét, nem kötelező, de javasolt a 6-os és 7-es számlaosztályok vezetése.
- Másik alternatíva: az 5-ös számlaosztályban évközben gyűjtőkódok alkalmazása. Ez is megfelel a Számviteli törvénynek, de a módszer nehezen követhető , hiba kockázata magasabb a készletérték-különbség felosztásánál.

Készletérték-különbözet

- Lényege: ha a vállalkozó a döntése alapján vezeti év közben a saját termelésű készleteket, az évközi nyilvántartásnál nem lehetséges minden saját előállítású növény, állat tényleges önköltségének megállapítása év közben, ezért az állományba vétel elszámolóáron történik. A ténylegesen megállapított önköltség és az elszámolóár különbözete a készletérték-különbözet.
- Például: búza elszámolóára 40 Ft/kg, tényleges közvetlen önköltség 43 Ft/kg. Ebben az esetben a mérlegérték 43 Ft/kg lesz, a könyvelésben 3 Ft/kg készletérték-különbözetet kell kimutatni Tartozik előjellel.
- Gyakorlatilag a tenyészállatoknál ugyanez a helyzet, bár ott nem beszélhetünk készletértékről, hiszen nem a készletek, hanem a tárgyi eszközök között tartjuk nyilván

Számviteli politika mezőgazdasági sajátosságai

- 6-os, 7-es számlaosztályok használata esetén a 7-es, 8-as és 9-es számlaosztályok megbontását célszerű a 25-ös késztermékek számlák bontásával egyezően elvégezni.
- Leltározás sajátosságai:
 - - növénytermelési termékek leltározása általában köbözéssel, mennyiségi felvétellel
 - - figyelni kell a saját tárolóban tárolt, de idegen tulajdonú készletre, valamint a saját tulajdonú idegen tárolóban tárolt készletre is, ha van ilyen.
 - - tenyészállatok leltározása darabban, növendék, hízó- és egyéb állatok leltározása darabban és élőtömegben.
- Reprezentatív mérlegelés is alkalmazható (az istállóban fakkonként egy vagy kevés számú, átlagos állatot megmérünk, ezekből átlagot számítunk, és beszorozzuk a darab-számmal).

Önköltség-megállapítás egyszerűsített módja

- 98. § Az egyszerűsített éves beszámoló készítése során:
- a) az értékvesztés-visszaírás alkalmazása nem kötelező;
- b) a saját termelésű készlet - a 66. § (1) bekezdésben rögzítettektől eltérően - a még várhatóan felmerülő költségekkel és a kalkulált haszonnal csökkentett eladási áron is értékelhető, a még várhatóan felmerülő költségek a teljesítési fok alapján arányosítással is meghatározhatók;

Önköltség-megállapítás egyszerűsített módjai

2.

- Elfogadható, ha a vállalkozás megfelelő mutatók segítségével elszámolhatja az eszköz előállításával kapcsolatos költségeket (norma szerinti önköltség)
- Meghatározott norma szerint osztják fel a költségeket pl. hektár vagy állatlétszám alapján
- Az önköltségszámítási szabályzat készítésére kötelezett vállalkozások ezt a módszert nem alkalmazhatják.

Önköltség kalkulációs séma

- **A mezőgazdasági termények, termékek, állati termékek (például búza, tej, stb.) ajánlott, összevont (általános) kalkulációs sémája a következő:**
- Közvetlen anyagköltség
- Igénybe vett szolgáltatások és egyéb szolgáltatások értéke
- Közvetlen bérköltség
- Személyi jellegű egyéb kifizetések
- Bérjárulékok
- Értékcsökkenési leírás

Önköltség kalkulációs séma folyt.

- Egyéb közvetlen költségek
 - fenntartó üzemek költségei (javítóműhelyek)
 - segédüzemi költségek (erő-, betakarító- és munkagépek, egyéb gépek, járművek)
 - főágazati általános költségek
 - különféle egyéb közvetlen költségek

Önköltség kalkulációs séma folyt.

- Le: növénytermelés káreseményei miatt elszámolt összeg
- Összes közvetlen költség (1+2+3+4+5+6+7-8)
- Le: Melléktermék értéke
- Főtermék közvetlen költsége (9-10)
- Vállalati (gazdasági) általános költségek
- Főtermék teljes költsége (11+12)

Folyó évi növénytermesztés költségei

- Tárgyévben betakarított növényekkel kapcsolatban felmerült költségek.
- A folyó évi növénytermelés és kertészeti tevékenység költségének minősül:
 - - a mezei leltár nyitóértékéből a tárgyévet terhelő rész,
 - - a tárgyévben felmerült költségek a terménnyel, termékkel kapcsolatos utolsó munkaműveletig bezárólag,
 - - a tárgyévet terhelő, de csak a következő évben felmerülő költségek (passzív időbeli elhatárolás).

Közvetlen költségek

- Egy adott terményre, termékre vonatkozóan tehát az elszámolt költségek felölelik a vele kapcsolatos első munkaművelettől (például talaj-előkészítés) a végleges tároló helyre (közvetlen értékesítés esetén az átvevő helyre) történő beszállításig az összes felmerült közvetlen költségnek minősülő költséget.

Közvetlen költségek 2.

- A folyó évi növénytermelés és kertészet közvetlen költségeinek minősülnek továbbá a tároló helyen végzett, a termék, termény minőségét megóvó, illetve javító ráfordítások (tisztítás, szárítás, hűtés, válogatás, forgatás, stb.).
- A folyó évi növénytermelés és kertészet (egyéb) közvetlen költségei között kell elszámolni a biztosítási díjakat.

Elemi kár

- A folyó évi növénytermelésben és kertészetben bekövetkezett elemi kár mértékének megfelelően csökkenteni kell az adott ágazat (költéséviselő) költségeit és át kell könyvelni az egyéb ráfordítások közé.

Hozamok

- Hozamnak tekintjük a termelés eredményeként létrejött, készletre vehető terményt, terméket (produktumot), amelyek fő-, illetve mellékterméknek minősülnek.
- Pl. búza esetében főtermék a búza, melléktermék a szalma.

Hozamok elszámolása

- Hasonlóan az állattenyésztéshez:
- 581 Saját termelésű készletek állományváltozása számla (kötelező elszámolni)
- 791 Növénytermelés hozamai (6-os 7-es számlák használata esetében) az 581 számla elszámolásával együtt

Mezei leltár elszámolása

- Fogalma: Befejezetlen növénytermelés (mezei leltár) alatt azon ráfordítások értékét értjük, amelyek a következő év vagy évek növénytermelése érdekében merülnek fel.
- A következő év, évek érdekében felmerült ráfordításokat év végén készletre vesszük, és mint befejezetlen termelést a 231. Mezei leltár számlán tartjuk nyilván.

Mezei leltár

- A befejezetlen növénytermelés elszámolásával biztosítani kell
- - a folyó évi és a következő évi növénytermelési költségek elhatárolását,
- - az egyes befejezetlen termékek, termények érdekében felmerült közvetlen költségek pontos megállapításának lehetőségét (növényenként, táblánként, költségtényezőkként).
- A mezei leltár összegét is önköltség-számítás támasztja alá a saját teljesítések esetében. (pl. saját előállítású vetőmag használata, saját gépi munka)

Mezei leltár

- Befejezetlen növénytermelés költségeként kell elszámolni azokat a költségeket
- amelyek **csak a következő év** növénytermelési és kertészeti termékek, termények előállítására merültek fel, és teljes egészében felosztásra kerülnek a következő évben (például őszi vetések, őszi mélyszántás, őszi talajmunkák tavaszi vetések alá, őszi műtrágyázás, stb.), illetve azokat
- amelyek **több évre** hatnak és az érintett évek között kerülnek felosztásra (például szerves trágyázás, évelő növények telepítése, rét, legelő javítás, talajjavítás, több évre ható gyomirtózás, stb.).

Állatok önköltségszámítása utókalkuláció alapján (hagyományos módszer)

Megnevezés	Mennyiség db	Tömeg kg	Érték Ft
1. Nyitóállomány			
2. Növekedés vásárlásból			
3. Növekedés korosbításból és hízóba állításból			
4. Tenyésztésből kiselejtezett és hízóba állított állatok			
5. Szaporulat, tömeggyarapodás			
6. Élőtömeg és az arra jutó összes költség (1+2+3+4+5)			

Állatok önköltségszámítása utókalkuláció alapján 2.

- A táblázat szerinti élőtömeg önköltség megállapítását állománycsoportonként a korosbítás sorrendjében kell elvégezni.
- Az élőtömeg önköltség számítására ajánlott séma soraiban szereplő tételeket a következő értékeken (árakon) vesszük figyelembe:
 - 1. sor: A nyitóállomány értékét az előző időszak élőtömeg önköltségén kell figyelembe venni.
 - 2. sor: Növekedés vásárlásból: tényleges beszerzési áron.
 - 3. sor: Növekedés korosbításból és hízóba állításból: mindig az előző (átadó) állománycsoport élőtömeg önköltségén.
 - 4. sor: Hízóállat elszámolási egységára.
 - 5. sor: Szaporulat tömeggyarapodás közvetlen önköltségen (Megegyezik a főtermék közvetlen önköltsége összesen adataival.)
 - 6. sor: Élőtömeg önköltség = 6. sor érték/6. sor tömeg Ft/kg

Tenyészállatok számviteli sajátosságai

- Saját előállítású tenyészállat esetében az üzleti év végén módosítani kell a bekerülési értékét, ha a készletérték-különbözet jelentős, azaz ha a tényleges önköltség jelentős összeggel eltér az aktíváláskor használt elszámolóárnál. Ha a készletérték-különbözet nem jelentős, a különbség egyéb bevétel vagy egyéb ráfordítás lesz.
- A jelentős érték mértékét a Számviteli politikában kell meghatározni. Érdeemes figyelni arra, hogy ez ne változzon túl gyakran.

Növendék-, hízó- és egyéb állatok költségelszámolása

- Állattenyésztési ágazatok költségeként kell elszámolni az állatok gondozásának, tartásának, az állati termékek gyűjtésének, kezelésének költségeit, valamint az állatok gyógykezelési, termékenyítési, elletési költségeit.
- Az állattenyésztés költségeit költségnekemek szerint az 51-57. Költségnem számlákon kell, illetve a 72. Állattenyésztés költségei számlákon lehet elszámolni a vállalkozó által választott költségelszámolási módnak megfelelően.

Jellemző növendék- és hízóállat-költség- kategóriák

- Leggyakrabban az alábbiakat használják az állattenyésztő üzemek:
- - tenyésztés költségei
- - növendékállatok költségei
- - leendő tenyészállatok (pl. tenyészszüldő) költségei
- - hízóállatok költségei

Növendék-, hízó- és egyéb állatok költségelszámolási elvei

- az anya- és apaállatok költségei, valamint leválasztásig a szaporulat tartási költségei a tenyésztési ágazatot terhelik,
- belső állományváltozások (leválasztás, korosbítás, hízóba állítás, átminősítés tenyészállattá) esetében a tartási, gondozási költségek az átvétel napjától az átvevő ágazatot terhelik,

Növendék-, hízó- és egyéb állatok költségelszámolási elvei 2.

- nevelési ágazat költségeként indokolt elszámolni a születés, illetve a leválasztás napjától az előhasi állat átminősítéséig felmerült költségeket
- költségként kell elszámolni a vásárolt állatok beszerzési árát (költségnemek között is, mint anyagköltséget). Ezzel az elszámolási móddal a vásárolt állat *beszerzési értéke részévé válik* az előállítási közvetlen költségnek és az élőtömeg önköltségnek is.

Vásárolt növedék-, hízó- és egyéb állatok

- A Számviteli törvény szerint:
- *saját termelésű készletek*: a befejezetlen termelés, a félkész termékek, a késztermékek, a növedék-, hízó- és egyéb állatok;
- A törvény szövege alapján minden ilyen állat ez a kategória, nem csak a saját előállítású.
- Magyarázat: ha már egyszer evett az állat a vállalkozásnál, már értelmezhető a tömeggyarapodás.

Kereskedelmi célú állatvásárlás

- A Szt. szerint:
- áruk a kereskedelmi készletek, a betétdíjas göngyölegek és a közvetített szolgáltatások.
- Tehát az eladásra vásárolt állatok, amelyek nem fogyasztanak takarmányt a vevőnél, nem a növendék- hízó- és egyéb állatok kategóriájába kerülnek, hanem az áruk közé.
- Ilyen tevékenységgel foglalkoznak például a termelői csoportok. Esetükben is csak akkor beszélhetünk (elméletileg) áruról a mérlegben, ha pl. dec. 31-én 23.50-kor megvette, és jan. elsején 0.10-kor eladta.

Állattenyésztési hozamok elszámolása

- Hozamként kell elszámolni:
- a keletkezett állati termékeket,
- az állatszaporulatot,
- a tömeggyarapodást,
- az átminősítésből adódó nyilvántartási árak különbözetét (mindig a fogadó ágazat hozamszámláján).

Állattenyésztési hozamok elszámolása 2.

- Hozamszámlák:
- 581 Saját termelésű készletek állományváltozása számla (kötelező elszámolni)
- 792 Állattenyésztés hozamai (6-os 7-es számlák használata esetében) az 581 számla elszámolásával együtt
- az átvevő ágazatok hozamértékét módosítja az állatállomány évközi átcsoportosításakor (leválasztás, korosbítás, hízóba állítás, átminősítés) keletkező, az átadási, illetve az átvételi egységárok eltéréséből származó különbözet;

Állattenyésztési hozamok (termékek) csoportjai

- Főtermék (pl. tej)
- Melléktermék (pl. trágya)
- Ikertermék (pl. borjú)

- Köszönöm a figyelmet.